

Monitorovací zpráva o vývoji chorob a škůdců v sadech

Zpráva č. 13

24. 6. 2013

26. týden

1. Aktuální situace

2. Doporučení

3. Přípravky

1. Aktuální situace

1.1. Fenofáze

1.1.1 východní Čechy

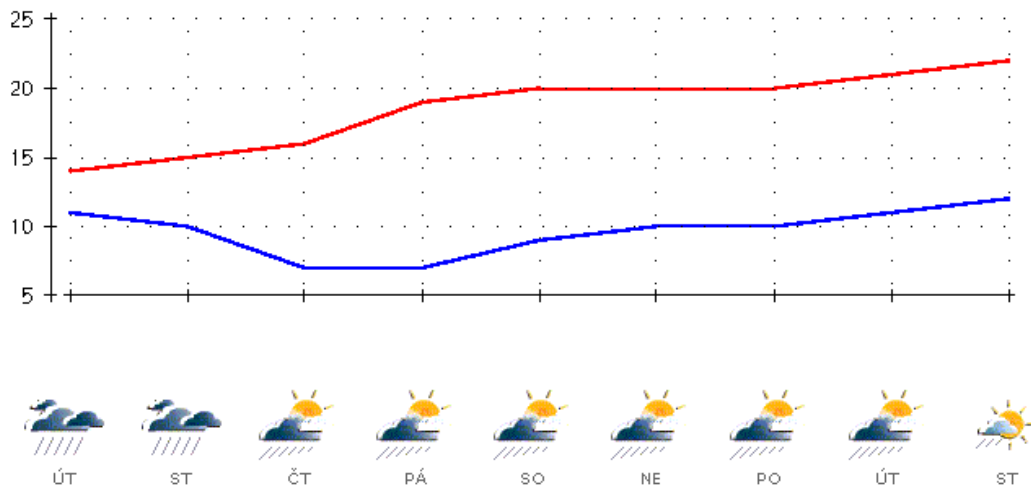

Jádroviny a většina peckovin se nadále nachází ve fenofázi BBCH 75-76 dle odrůd, sklizeň středně pozdních odrůd třešní.

1.1.2 jižní Morava

1.2 Počasí

Červená křivka znázorňuje průměrné nejvyšší denní teploty ve °C.

Modrá křivka znázorňuje průměrné nejnižší noční teploty ve °C.

[Vysvětlivky](#)

24.06.2013 11:45 ©s1

S přílivem studeného a vlhkého počasí od SZ trvalé srážky a nízké teploty do 20°C; v noci pokles i pod 10°C. Ve druhé polovině týdne ubývání oblačnosti a mírné oteplení – s přechodem frontálních systémů až do konce tohoto týdne nadále přeháňkový charakter počasí. Vývoj přímo v dané lokalitě sledujte na www.yr.no (odkaz k dispozici též na www.amet.cz nebo www.biosad.cz).

1.3 Výskyt patogenů

Jádroviny: Nadále trvá vysoké riziko sekundárních infekcí **strupovitosti** jabloně na listech a plodech; šíření **padlí** na citlivých odrůdách.

Peckoviny: poškození **moniliovou spálou**, na silně napadených plodech mohlo dojít již tvorbě konidioforů a bílých kupek konidií. Na meruňkách se objevuje **hnědnutí listů meruňky** (*Gnomonia erythrostoma*). Viditelné příznaky výskytu **suché skvrnitosti listů peckovin** (*Stigmia carpophila*).

Plod slivoně napadený moniliovou hnilobou

1.4 Entomofauna

Obaleč jablečný: S ochlazením ukončeno období s intenzivním letem a kladením škůdce. Nyní průběžně probíhá líhnutí z tohoto období – jedná se o rozhodující podíl populace 1. generace obaleče jablečného. Část této populace již zřejmě nebude mít vliv na sílu druhé generace, ale může významně poškodit násadu. V grafech (dole) je na příkladu znázorněna situace ohledně o. jablečného.

Obaleč zimolezový: Obdobná situace jako u obaleče jablečného.

Obaleč švestkový: Možno očekávat počátek aktivity druhé generace škůdce.

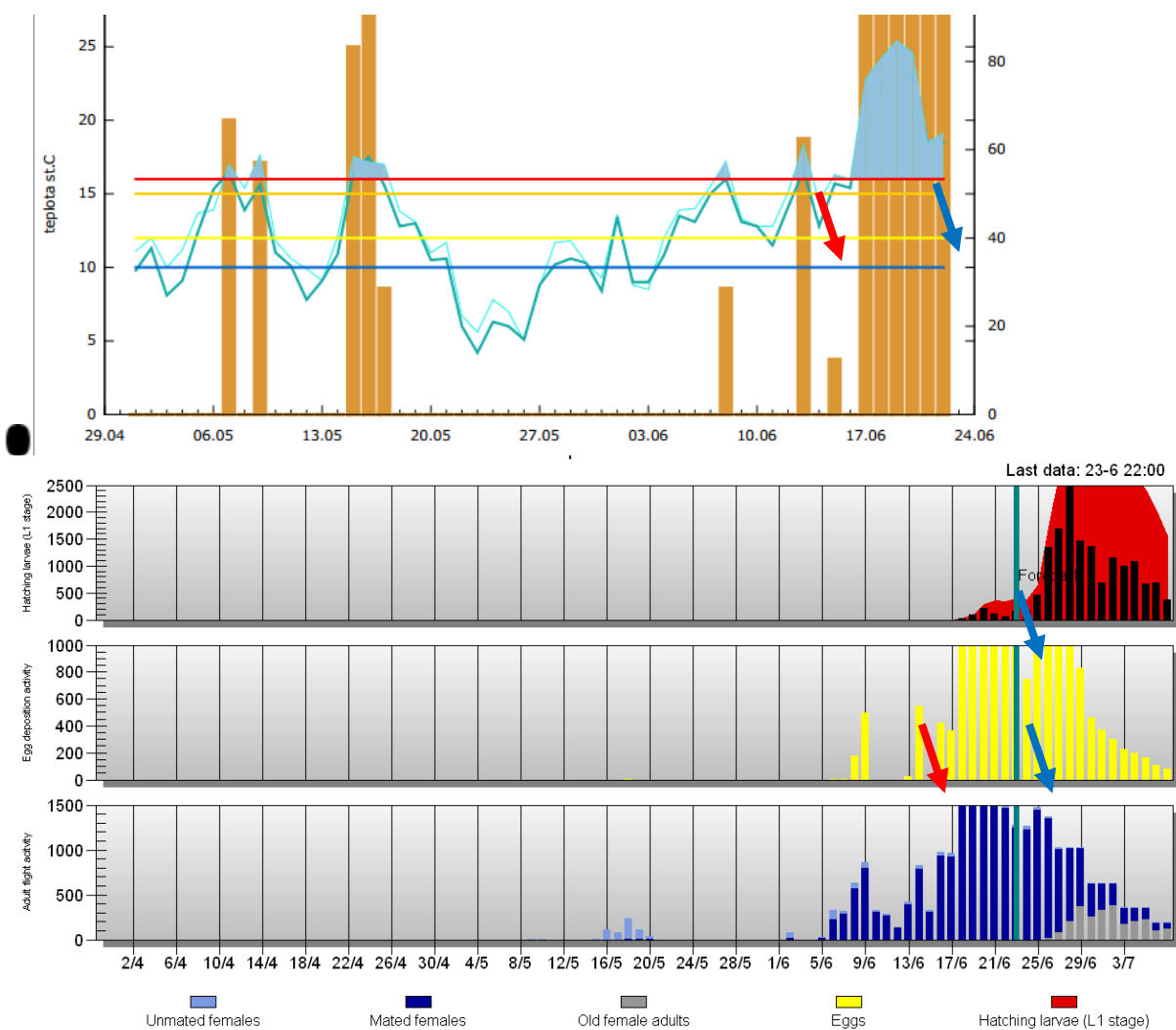
Vrtule třešňová: pokračuje líhnutí dle odrůd třešní a višní.

Drvopeň obecný: Zejména ve starších výsadbách a v sadech napadených nesytkou jabloňovou probíhá letová aktivita drvopeň obecného.

Nesytka jabloňová: V minulém týdnu probíhala intenzivní letová aktivita dospělců nesytky jabloňové.

Ostatní škůdci: Předcházející teplé počasí přispělo k rozvoji mšic, včetně vlnatky krvavé. V hrušních nárůst příznaků poškození bejломorkami. Stále aktuální riziko vzniku škod způsobených zobonoskami. Líhnutí nymf štítenky zhoubné.

Přirození nepřátelé: Nárůst výskytu afidofágů (sluněčka, pestřenky, páteříčci, plošnice, škvoři, parazitoidi aj.).

↓ = Počátek hromadného kladení

↓ = Počátek hromad. líhnutí

Pozn.: Interval mezi kladením a ošetřením vyplývá z přírůstku 2000 hod. stupňů

Slunéčko *H. axyridis* v blízkosti kolonií mšic

dravá ploštice z čeledi hladěnkovitých

zobonoska ovocná

kolonie mšice jitrocelové s vajíčky slunéček

Mumifikovaná mšice zahubené parazitoidem

Úlovky drvopleně obecného v lapáku

Poškození plodu zobonoskami

vlnatka krvavá

1.4.1 Grafy RimPro – viz příloha zprávy

Pro obaleče jablečného jsou výstupy grafů RimPro **zpřístupněny online** s každodenní aktualizací dat na www.amet.cz/chorskud.htm nebo i na www.biosad.cz/signalizace.htm.
Poznámka: Export grafů se strupovitostí se připravuje.

1.4.2 Teplotní sumy

Přehled škodlivých organizmů, u nichž je aktuální splnění cílové teplotní sumy. Na jižní Moravě se blíží splnění sum pro počátek letu druhé generace o. jablečného a švestkového. Pro porovnání doporučujeme shlédnout výstupy programu RimPro na www.biosad.cz/signalizace.htm. Ostatní zdrojová data viz www.amet.cz/chorskud.htm

Tab. - Teplotní sumy

Oblast	Škodlivý činitel	Vývojové stádium/ošetření	% vývoje
Jižní Morava (Stošikovice)	obaleč jablečný	Počátek letu druhé generace	82
	obaleč švestkový	Kontrola kladení 2. generace	90
Severní Morava (Klopina)	obaleč jablečný	Počátek letu druhé generace	65
	obaleč švestkový	Kontrola kladení 2. generace	71
Východní Čechy (Jičínsko)	obaleč jablečný	Počátek letu druhé generace	63
	obaleč švestkový	Kontrola kladení 2. generace	69
Střední Čechy (Slaný)	obaleč jablečný	Počátek letu druhé generace	63
	obaleč švestkový	Kontrola kladení 2. generace	69
Záp. Čechy (Kláštorec n. O.)	obaleč jablečný	Počátek hromadného líhnutí 1. generace	80
	obaleč švestkový	Konec letu 1. generace	52
Jižní Čechy (Temelín)	obaleč jablečný	Počátek letu druhé generace	57
	obaleč švestkový	Konec letu 1. generace	79

(zdroj: www.amet.cz)

2. Doporučení

2.1.1. Strupovitost jableň (*Venturia inaequalis*)

Ve výsadbách s projevy choroby na listech je při současném deštivém počasí vysoké nebezpečí sekundárního šíření konidii.

2.1.2. Padlí jableň (*Podosphaera leucotricha*)

Mechanicky odstraňovat primárně napadené části stromů za účelem omezení sekundárního šíření padlí. Ošetření přípravky v intervalu 7 - 10 dnů až do poloviny července.

2.1.3. Spála růžovitých (*Erwinia amylovora*)

Infekce spály se vyskytuje za situací, kdy dojde během dvou až čtyř dnů teplého počasí k rozmnožení bakterií *Erwinia amylovora*. K rozmnožení bakterií dochází za teplého počasí, ideální jsou teploty od 25 do 32°C, avšak k infekci může dojít i za nižších teplot v případě, že se spála v minulosti vyskytovala v sousedství. Signalizace infekcí spály růžokvětých pomocí metody **Cougarblight**, která ukazuje rizika namnožení bakterií v závislosti na teplotě vzduchu, sledujte pro danou lokalitu na www.amet.cz v odkazu **Škodliví činitelé – sady** kliknutím na příslušnou meteostanici.

2.1.4. *Blumeriella jaapii*

Napadá třešně a višně, které jsou více náchylné k této chorobě. Životní cyklus houby *Blumeriella jaapii* je podobný jako u strupovitosti jabloně, nebezpečí sekundárního šíření v období ovlhčení listů po srážkách, optimální teplota pro šíření je 15 – 20 °C.

2.1.5. Suchá skvrnitost listů peckovin (*Stigmia carpophila*)

Ošetření se provádí podle průběhu počasí v 10 – 14 denních intervalech. Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně.

2.1.6. Hnědnutí listů meruňky (*Gnomonia erythrostoma*)

Patogen přezimuje pouze na napadených listech a na jaře se askosporami šíří zpět na listy. Pro průnik infekce je nezbytně nutné ovlhčení listů (při teplotě 15 – 20 °C po dobu 6 hodin). Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně. Patogen přezimuje pouze na napadených listech a na jaře se askosporami šíří zpět na listy. Askospory se začínají tvořit 2–3 týdny po dokvětu a v závislosti na průběhu počasí se tvoří 4–6 týdnů. Pro průnik infekce je nezbytně nutné ovlhčení listů. Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně.

2.2. Škůdci

2.2.1. Obaleč jablečný

Reziduální účinnost předchozího zásahu (minulý týden) již nebude vzhledem k extrémním teplotám a růstu plodů dostatečná – nutný další zásah a to i vzhledem k intenzitě dosavadního kladení. Na jižní Moravě třetí larvicidní ošetření dle předchozího let; na ostatních lokalitách (v chladnějších polohách) druhé ošetření.

2.2.2. Obaleč zimolezový

Obdobně jako u obaleč jablečného nutné zopakování larvicidního zásahu.

2.2.3 Vrtule třešňová

Ošetření larvicidy v pozdních odrudách třešní a višní. Nutno brát v úvahu ochranné lhůty přípravků dle předpokládaného termínu sklizně.

2.2.4 Nesytky jabloňová

V době 7 až 10 dnů od maxima úlovku v lapácích (koncem tohoto týdne) lze využít účinku organofosfátů nebo dalších přípravků povolených do jádřovin.

V přímé ochraně lze využít také metody hromadného odchytní dospělých pomocí potravních atraktantů. Účinným potravním atraktantem je směs piva a jablečného džusu v poměru 1:1. Tato směs se vaří 2 minuty a po vychladnutí se nalije do lahví (ideálně PET s odříznutým hrdlem) v množství max. 0,5 l. Na 1 ha by se měli použít 4 potravní pasti. Výměna atraktantu by se měla provádět přibližně jednou za 14 dnů.

2.2.3 Ostatní škůdci

Zásah aphicidy proti mšicím tam, kde nebyl v předchozím období uskutečněn a je škodlivý výskyt mšic. Výběr přípravků možno spojit s ochranou proti obaleči jablečnému (viz předchozí zpráva). Sledovat výskyt zobonosek. Provést larvicidní zásah proti líhnoucím se nymfám štítenky zhoubné.

3. Přípravky

Organismus	EP	IP	Pozn.
Obaleč jablečný	MADEX, Carpovirusine, Spintor*	Bio + další larvicidy dle registru	*) vedlejší účinky na přirozené nepřátele
Obaleč zimolezový	SpinTor*, Biobit XL Capex**	SpinTor, Steward, Integro, Coragen.	***) není registrován
Vrtule třešňová	-	larvicid dle registru	pozdní odrůdy třešní; višně
Mšice*	NeemAzal, RockEffect	Bio + neonikotinoidy, Reldan 22, Pirimor	U vlnatky lokálně v ohniscích s použitím kvalitního smáčedla
zobonosky	SpinTor*	neonikotinoidy*	*) Vedlejší účinky na entomofaunu
Štítenka zhoubná	SpinTor*	SpinTor; neonikotinoidy, organofosfáty*	*) Vedlejší účinky na entomofaunu
Nesytky jabloňová	Potravní návnada	Potravní návnada	
Strupovitost jabloně	VitiSan (ideálně v tank mixu se sírou), přípravky na bázi síry, Alginure, Myco-Sin, Polisenio.	Kontaktní přípravky, systémové a kurativní v kombinaci s kontaktními fungicidy dle registru.	Dávky síry je nutné snížit v závislosti na teplotě (nad 25 °C).
Padlí jabloně	Přípravky na bázi síry, Polisenio	Jako EP, fungicidy dle registru	Dávky síry je nutné snížit v závislosti na teplotě (nad 25 °C fytoxicita)
<i>Blumeriella jaapii</i>	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru (Delan, Dithane, Novozir, Punch, Syllit, Talent..)	
Suchá skvrnitost listů peckovin	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru (Novozir, Delan, Dithane, Syllit,..)	
Hnědnutí listů meruňky	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru	

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit ovocnář na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní výsadbě. Věříme, že tyto údaje budou užitečné pro Vaše rozhodování. Pokud budete mít připomínky, sdělte je na adresu biosad@atlas.cz

Martin Bagar 603 155 208, Vladan Falta 733 131 114, Václav Psota 733 522 664, Tomáš Litschmann 731 702 744 (AMET)